

श्री ५ को सरकार
कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०२५ सालको ऐन नं. २२

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर प्रोजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रवल गोरखावक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

चिट्टा नियन्त्रण गर्ने व्यवस्थाको निमित्त बनेको ऐन

प्रस्तावना:- सर्वसाधारण जनताको सदाचार तथा आर्थिक हित कायम राख्न चिट्टाको विक्री वितरण र सञ्चालनमा नियन्त्रण गर्नु बाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रकाशित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भ:- (१) यस ऐनको नाम "चिट्टा ऐन, २०२५" रहेको छ ।

(२) यो ऐन नेपाल अधिराज्यभर लागू हुनेछ ।

(३) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. चिट्टा विक्री, वितरण गर्ने र खोल्न नपाउने:- यो ऐनको दफा ३ मा व्यवस्था गरिए बमोजिम श्री ५ को सरकारले अनुमति दिएकोमा बाहेक कसैले देहायका कुनै काम गर्न वा गराउन पाउने छैन ।

(क) कुनै चिट्टा खोल्ने, छाप्ने वा प्रकाशित गर्ने, वा

(ख) कुनै चिट्टा विक्री वितरण गर्ने वा विक्री वितरण वा विज्ञापनको लागि दिने, वा

(ग) कुनै चिट्टा सम्बन्धी विज्ञापन छाप्ने, प्रकाशित गर्ने वा विक्री वितरण गर्ने वा सो कामको लागि आफू साथ राख्ने, वा

(घ) श्री ५ को सरकारले तोकी छुट दिएकोमा बाहेक विदेशी मुलुकबाट कुनै चिट्टा वा त्यस्तो विज्ञापन नेपाल अधिराज्य भित्र विक्री वितरणको लागि ल्याउने वा झिकाउने वा विक्री वितरण गर्ने वा त्यसरी ल्याई विक्री वितरण भएको चिट्टाबाट प्राप्त भएको आम्दानी वा त्यस्तो चिट्टाको विक्री वितरण सम्बन्धी कुनै लगत नेपाल अधिराज्य बाहिर पठाउने, वा

(ङ) चिट्टा सम्बन्धी काम गर्नको लागि कुनै घर जग्गा प्रयोग गर्ने वा प्रयोग गर्न दिने ।

३. श्री ५ को सरकारको स्वीकृति लिएर चिट्टा खोल्ने:- (१) कुनै व्यक्ति वा संस्थाले चिट्टा खोल्न चाहेमा खोल्न चाहेको चिट्टाको पूर्ण विवरण सहितको लिखित निवेदन श्री ५ को सरकार समक्ष दिएमा र श्री ५ को सरकारले सो काम मनासिव ठहर्‍याएमा अनुमति दिन सक्नेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम चिट्टा खोल्न अनुमति प्राप्त गर्ने व्यक्ति वा संस्थाले देहायमा लेखिएको शर्त बन्देजको अधिनमा रही चिट्टाको विक्री वितरण र सञ्चालन गर्न समेत सक्नेछ:-

(क) कुनै परोपकारी वा सार्वजनिक हित सम्बन्धी कार्यको सहायतार्थ चिट्टा खोल्दा संस्थाले मात्र खोल्न पाउनेछ र त्यसरी चिट्टा खोल्दा चिट्टा विक्री भइ प्राप्त भएको कूल रकम मध्येबाट ६० प्रतिशत पुरस्कार वाडिनेछ । यस पछि बाँकी हुन आएको रकमलाई सम्बन्धित संस्थाले परोपकारी सार्वजनिक हित सम्बन्धी र चिट्टा संचालन सम्बन्धी काममा लगाउन सक्नेछ ।

(ख) परोपकारी वा सार्वजनिक हित सम्बन्धी कार्यको सहायतार्थ खोलिएकोमा बाहेक अरु चिट्टाको पुरस्कार नगदीमा हुने छैन र चिट्टा खोल्दा चिट्टा विक्री भै प्राप्त भएको कूल रकम मध्येबाट ७५ प्रतिशत

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

मूल्य बराबरको जिन्सी सामान पुरस्कारस्वरूप वितरण गरिनेछ ।
यस पछि बाँकी हुन आएको रकमलाई सम्बन्धित चिट्ठा
संचालन गर्ने व्यक्ति वा संस्थाले मुनाफास्वरूप र चिट्ठा
संचालन सम्बन्धी कामको लागि लिन सक्नेछ ।

(ग) सबै चिट्ठाको प्रतिमा निम्नलिखित कुराहरू खोलिएको हुनु पर्छ:-

१. चिट्ठाको मूल्य,
२. पुरस्कारको विवरण,
३. चिट्ठा खोल्ने स्थान,
४. चिट्ठा विक्री वितरण र सञ्चालन गर्ने संस्थाको नाम,
५. चिट्ठाको क्रम संख्या,
६. चिट्ठा खुल्ने र बन्द हुने मिति, र
७. श्री ५ को सरकार वा अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट चिट्ठा खुल्ने अनुमति प्राप्त भएको मिति,

(घ) कुनै सार्वजनिक प्रदर्शनी स्थल वा क्लब वा सोसाइटी जस्तो ठाउँमा
खोल्न वा सञ्चालन गर्ने अनुमति पाएमा त्यस्तो ठाउँमा बाहेक अन्यत्र
चिट्ठाको विक्री वितरण गर्न र सञ्चालन गर्न पाइने छैन ।

(ङ) प्रत्येक चिट्ठाको मूल्य बराबर हुनु पर्छ ।

(च) चिट्ठाको पूरा मूल्य भुक्तान नभई चिट्ठा विक्री गर्न पाउने छैन ।

(छ) एक पटक विक्री भई सकेको चिट्ठा फिर्ता हुने छैन ।

(ज) यो ऐन अन्तर्गत बनेका नियममा तोकिएको कार्यविधि अपनाउनु
पर्नेछ ।

(३) चिट्ठाको बढी से बढी कूल पूंजी तोक्ने र प्रत्येक चिट्ठाको मूल्य निर्धारण गर्ने
हकमा श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी आदेश निकाल्न सक्नेछ ।

४. पुरस्कारमा हेरफेर गर्ने हुने:- चिट्ठा बन्द हुने मितिसम्ममा चिट्ठामा तोकिएको कूल पूंजी
बसोजिम सबै चिट्ठा विक्री हुन नसकेमा सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थाले विक्री भए जति
चिट्ठाको दामासाहीले पुरस्कारमा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

५. गिरफ्तार गर्ने र खानतलासी लिने अधिकार:- कसैले यो ऐनको बाखिलाप काम कारवाही
गरेको वा गराएको वा सो काम गर्न दुरुस्साहन दिएको छ भन्ने मुनासिव माफिकको कारण
देखेमा वा पत्ता लागेमा सब-इन्स्पेक्टर वा सो भन्दा माथिल्लो दर्जाको प्रहरी अधिकृतबाट
अधिकार पाएको प्रहरी कर्मचारीले सम्बन्धित व्यक्तिलाई गिरफ्तार गर्न घर जग्गामा

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रामाणिक गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- प्रवेश गरी खानतलासी लिन र कसूर सम्बन्धी बस्तुहरू कब्जामा लिन सक्नेछ ।
६. अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने:- श्री ५ को सरकारले दफा ३ बमोजिम आफूमा निहित रहेको अधिकार नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित आदेशद्वारा सोही आदेशमा तोकिएको अधिकृतले प्रयोग गर्न पाउने गरी सुम्पन सक्नेछ ।
७. दण्ड सजाय:- कसैले यो ऐन बाखिलाप कुनै काम गरेमा निजलाई विगो जफत भई विगो बमोजिम जरीवाना वा ६ महीनासम्म कैद वा दुबै सजाय हुनेछ ।
८. नियमहरू बनाउने अधिकार:- यो ऐनको उद्देश्य कार्यान्वित गर्न श्री ५ को सरकारले नियमहरू बनाउन सक्नेछ ।
९. यो ऐन बमोजिम हुने:- यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा लेखिएको कुरामा सोही बमोजिम र अरूमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम हुनेछ ।
१०. खारेजी:- परोपकार संस्थालाई चिट्ठा खोल्न दिने सम्बन्धमा २००६ साल चैत्र ६ गते रोज ५ मा भएको लालमोहर खारेज गरिएको छ ।

लालमोहर सदर मिति २०२५।७।६।६

आज्ञाले-

रमानन्दप्रसाद सिंह

श्री ५ को सरकारको का. मु. सचिव ।